

פרסום עיתי, עורך: ד"ר רז צימט

גברים בבגדי נשים: מחאה ציבורית לאחר שפושע אולץ לצעוד בבגדי נשים

הלבשת צעיר כורדי בבגדי נשים והצעדתו על-ידי כוחות ביטחון הפנים ברחובות העיר מעוררת מחאה ציבורית נרחבת. הצעיר, שהורשע על-ידי בית המשפט בעיר מריואן שבמחוז כורדיסטאן בצפון-איראן בביצוע תקיפה, אולץ לצעוד ברחובות עירו כשהוא לבוש בלבוש נשים כורדי מסורתי. במחאה על העונש המשפיל, שהוגדר על-ידי פעילי זכויות נשים כפגיעה בכבוד הנשים בכלל והנשים הכורדיות בפרט, ארגנה בשבוע שעבר "אגודת הנשים של מריואן" הפגנה ברחובות העיר. בימים האחרונים התרחבה המחאה גם לרשתות החברתיות. בין היתר הושק דף פייסבוק תחת הכותרת: "להיות אישה זה לא אמצעי להשפיל ולהעניש אף אחד", שבו הציבו עשרות גולשים את תמונותיהם כשהם לבושים בגדי נשים. אופן ענישת הצעיר עורר ביקורת גם במערכת הפוליטית ו-17 חברי מג'לס שלחו בשבוע שעבר מכתב לשרי הפנים והמשפטים, שבו נטען כי העונש מנוגד לערכי האסלאם ופוגע בכבוד הנשים המוסלמיות.

הלבשתו של צעיר כורדי בבגדי נשים והצעדתו על-ידי כוחות ביטחון הפנים ברחובות העיר מעוררת בימים האחרונים מחאה ציבורית נרחבת. תופיק דבאשי (Towfik Dabashi), צעיר בן 25 מהעיר מריואן (Marivan) שבמחוז כורדיסטאן בצפון-איראן, שהואשם בתקיפה ובהפרת הסדר הציבורי, הובל ב-15 באפריל על-ידי שוטרים ברחובות עירו כשהוא לבוש בלבוש נשים כורדי מסורתי. הובלתו ברחובות העיר בלבוש זה נעשתה בהתאם לפסיקת בית המשפט, שהחליט להענישו בדרך זו על מנת להשפילו ולהרתיע עבריינים אחרים. עונש זה הוטל על-ידי בית המשפט במריואן על שני צעירים נוספים אך עונשם טרם יצא לפועל.

אין זו הפעם הראשונה ששלטונות איראן מטילים עונש משפיל זה על עבריינים. בפברואר 2008 דיווח היומון הרפורמיסטי אעתמאד (E'temad), כי עבריין מהעיר כרמאנשאה (Kermanshah) שבמערב איראן הובל ברחובות העיר על מנת להרתיע עבריינים פוטנציאליים אחרים במסגרת המערכה להגברת הביטחון הציבורי.

העונש המשפיל שהוטל על הצעיר הכורדי עורר ביקורת חריפה וגילויי מחאה הן ברחבי העיר מריואן והן ברשתות החברתיות. יום למחרת ביצע העונש ארגנה אגודת הנשים של מריואן הפגנת מחאה ברחובות העיר בטענה שהלבשת פושע בבגדי נשים בתור עונש מהווה פגיעה בכבודן של נשים בכלל ובכבוד הנשים הכורדיות בפרט. בהפגנה השתתפו כמאה גברים ונשים. כמה מהמפגינות לבשו שמלות אדומות הדומות לבגד שבו הולבש הצעיר. בכמה דיווחים שהתפרסמו באתרי אופוזיציה איראנים נטען, כי במהלך הפגנת המחאה התפתחו עימותים בין הנשים המפגינות לכוחות ביטחון הפנים וכי כמה מהן אף נפצעו (http://www.nnsroj.com/fa/detiles.aspx?id=4635&ID_map=20).

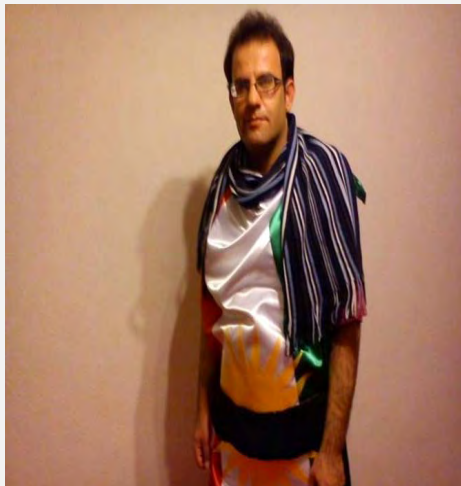

מחאת הנשים במריואן, מתוך: http://www.nnsroj.com/fa/detiles.aspx?id=4635&ID_map=20

בימים האחרונים התרחבה המחאה גם לרשתות החברתיות. בין היתר הושק דף פייסבוק תחת הכותרת: "להיות אישה זה לא אמצעי להשפיל ולהעניש אף אחד" (<https://www.facebook.com/KurdMenForEquality>).

בדף, שזכה (נכון ל-20 באפריל 2013) ליותר מ-5,200 אוהדים, הציבו עשרות גברים גולשים את תמונותיהם כשהם לבושים בגדי נשים לאות הזדהות עם נשות מריואן ובמחאה על העונש שהוטל על הצעיר הכורדי.

במקביל למחאה הציבורית עוררה ענישתו המקורית של הצעיר הכורדי ביקורת גם במערכת הפוליטית. 17 חברי מג'לס שלחו בשבוע שעבר מכתב לשרי הפנים והמשפטים, שבו מחו על העונש. במכתבם טענו חברי המג'לס, כי עונש זה מנוגד לערכי האסלאם ופוגע בכבוד הנשים המוסלמיות (www.bultannews.com/fa/news/136231).

חבר ועדת המשפטים של המג'לס, אבו אל-פזל אבו-תראבי (Abulfazl Abu-Torabi), אמר בעקבות פרסום הפרשה, כי הלבשת עבריינים בבגדי נשים והולכתם ברחבי העיר הן אמצעי בלתי-חוקי שנועד להשפיל נשים ואינו עולה בקנה אחד עם ההלכה האסלאמית (<http://www.yjc.ir/fa/news/4341883>). גם המרכז לענייני נשים בלשכת הנשיאות פרסם הודעת גינוי. בהודעה נכתב, כי אופן העונש הצעיר

פוגע בכבוד הנשים המהווה בסיס להתנהלות המשטר האיראני. המרכז דרש מכוחות ביטחון הפנים למנוע הישנות מקרים דומים בעתיד (מהר, 20 באפריל 2013).

היומון הרפורמיסטי שרק (Shargh) מתח, אף הוא, ביקורת חריפה על אופן ענישת הצעיר. במאמר פרשנות שפרסם העיתון בסוף השבוע נכתב, כי הענשת עבריינים צריכה להתבצע בדרך שתשמור על כבוד האדם. גם אם מימוש עונשו של הצעיר באופן פומבי היה חיוני לצורך הגנת ביטחון הציבור, הרי שהלבשתו בבגדי נשים הייתה מיותרת ובלתי ראויה ואינה תורמת דבר למניעת פשעים בעתיד. העיתון ניצל את ההזדמנות על מנת להביע הסתייגות עקרונית מהענשתם הפומבית של עבריינים וגרס, כי הטענות שהועלו מצד נשות מריואן בנוגע לפגיעה בכבודן מעידות על כך, שענישה פומבית אינה מוצלחת. ענישה כזו אינה תואמת, לטענת "שרק", את ערכי האסלאם שלפיהם הענישה היא דרך לתיקון דרכם של הפושעים עצמם ולא אמצעי לפגיעה באחרים (www.sharghdaily.ir, 20 באפריל 2013).

יצוין, כי בדצמבר 2009 עורר אירוע אחר מחאה דומה בפייסבוק כאשר מאות גולשים מאיראן ומחוצה לה פרסמו ברשת את תמונותיהם כשהם עוטים רעלה בתמיכה במג'יד תוכלי (Majid Tavakoli), פעיל בתנועת המחאה הסטודנטאליה מאוניברסיטת אמיר כביר (Amir Kabir) בטהראן.

תוכלי נעצר במהלך אירועי יום הסטודנט לאחר שניסה, לטענת השלטונות, להימלט ממעצר כשהוא לבוש בגדי אישה בתום נאום שנשא בפני סטודנטים מפגינים. תומכי הפעיל טענו בעקבות פרסום תמונותיו בתקשורת האיראנית בהן הוא נראה כשהוא לבוש בגדי אישה, כי התמונות פוברקו על-ידי השלטונות על מנת להשפילו ולשים ללעג את תנועת המחאה הרפורמיסטית. בעקבות מעצרו התארגנו מאות גברים איראנים ברשת הפייסבוק וביטאו את מחאתם באמצעות פרסום תמונותיהם כשהם עוטים רעלה.

מתוך: אתר הסטודנטים של אוניברסיטת "אמיר כביר", www.autnews.es, 11 דצמבר 2009.